

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

27.02.2023

Lēmums Nr. 4-02/14/2023

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Valmieras novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000043403, adrese: Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201, e – pasts: pasts@valmierasnovads.lv (turpmāk arī – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Valmieras novada teritorijas plānojums (turpmāk – Teritorijas plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Valmieras novada pašvaldības 2023. gada 3. februāra vēstule Nr. 4.1.8.3/23/1085 “Iesniegums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību plānošanas dokumentam – Valmieras novada teritorijas plānojumam”, 2023. gada 31. janvāra iesniegums “Par plānošanas dokumenta Valmieras novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Valmieras novada pašvaldības domes 2022. gada 24. novembra sēdes lēmums Nr. 713 (protokols Nr. 22, 25.§) “Par Valmieras novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” un tā pielikums “Darba uzdevums teritorijas plānojuma izstrādei. Valmieras novada teritorijas plānojuma” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 16. janvāra vēstule Nr. 11.2/AP/647/2023 “Nosacījumi Valmieras novada teritorijas plānojuma izstrādei”, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2023. gada 13. janvāra vēstule Nr. 4.8/222/2023–N “Par Valmieras novada teritorijas plānojumu” un Veselības inspekcijas 2022. gada 20. decembra vēstule Nr. 2.4.8. – 10/220 “Nosacījumi teritorijas plānojumam”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātājas viedoklis:

Valmieras novada pašvaldība uzskata, ka Teritorijas plānojumam ir nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), ņemot vērā, ka Teritorijas plānojumā tiks paredzēti priekšnoteikumi konkrētu darbību, t.sk. likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Veicot Stratēģisko novērtējumu, savlaicīgi tiks identificētas Teritorijas plānojumā ietvertu risinājumu iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību, un sniegti alternatīvi risinājumi un priekšlikumi ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam¹ (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 3. februārī Birojā saņemta Valmieras novada pašvaldības 2023. gada 3. februāra vēstule Nr. 4.1.8.3/23/1085 “Iesniegums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību plānošanas dokumentam – Valmieras novada teritorijas plānojumam” un Iesniegums, ar kuru paziņots, ka Teritorijas plānojuma izstrāde tiek veikta atbilstoši Valmieras novada pašvaldības domes 2022. gada 24. novembra sēdes lēmumam Nr. 713 (protokols Nr. 22, 25.§) “Par Valmieras novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Lēmums) un Darba uzdevumam. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Teritorijas plānojums tiek izstrādāts Valmieras novada administratīvajai teritorijai, kurā saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija ietilpst Beverīnas novads, Burtnieku novads, Kocēnu novads, Mazsalacas novads, Naukšēnu novads, Rūjienas novads, Strenču novads un Valmieras pilsēta.
 - 2.2. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir nodrošināt vienotu prasību noteikšanu Valmieras novada teritorijā teritorijas izmantošanai un apbūvei, t.sk. vienotu funkcionālo zonējumu, publisko infrastruktūru, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN), kā arī citus teritorijas izmantošanas nosacījumus, radot priekšnoteikumus ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai Valmieras novada teritorijas un tās resursu izmantošanai, balstītus uz Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022. – 2038. gadam² (turpmāk – Stratēģija) noteikto telpiskās attīstības perspektīvu un ievērojot Attīstības plānošanas sistēmas likumā un Teritorijas attīstības plānošanas likumā nostiprinātos teritorijas attīstības plānošanas principus.
 - 2.3. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam, Teritorijas plānojumā tiek paredzēti priekšnosacījumi konkrētu darbību, t.sk. Likuma 1. un 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī iespējama citu darbību pieļaujamība, kurām varētu būt būtiska ietekme uz vidi.
 - 2.4. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļauto informāciju, Valmieras novadā pilnībā vai daļēji atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorija Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) Gaujas Nacionālais parks, aizsargājamo ainavu apvidus “Ziemeļgauja”, dabas parks “Salacas ieleja”, dabas liegumi “Sedas purvs”, “Ziemeļu purvī”, “Augstroze”, “Rūjas paliene”, “Vidusburtnieks”, “Burtnieka ezera pļavas”, “Zilaiskalns”, “Vīķvēnu purvs”, “Vitrupes ieleja”, “Oleru purvs”, kā arī dabas pieminekļi, mikroliegumi, īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamo sugu atradnes.

¹ Likuma 6. panta pirmā daļa.

² Apstiprināta ar Valmieras novada pašvaldības domes 2022. gada 27. oktobra lēmumu Nr. 680 (protokols Nr.20, 52.§).

3. Saskaņā ar Darba uzdevumā izvirzītajām prasībām, Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā cita starpā paredzēts:
 - 3.1. Izvērtēt un noteikt attīstāmās teritorijas dzīvojamai apbūvei, publiskajai apbūvei, rūpnieciskajai apbūvei, rekreācijai un tūrismam, u.c. atbilstoši Stratēģijai; izstrādāt prasības jaunu apbūves teritoriju plānošanai un esošo paplašināšanai; izvērtēt apdzīvojuma struktūru, tās telpiskās attīstības iespējas, sniedzot priekšlikumus jaunu ciemu veidošanai, esošo pilsētu, ciemu paplašināšanai, pilsētu, ciemu robežu noteikšanai/precizēšanai, to statusu maiņai; sniegt priekšlikumus dzīvnieku kapsētu izvietojumam; noteikt teritorijas, kas nepieciešamas jaunu transporta infrastruktūras būvniecībai; izstrādāt nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei, nosakot attālumus līdz dzīvojamai apbūvei un publiskajai apbūvei; noteikt prasības, ierobežojumus lauksaimniecības dzīvniekiem paredzēto būvju izvietojumam pilsētās un ciemos; noteikt teritorijas, kurās vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta; noteikt/precizēt applūstošas un plūdu riska teritorijas; izstrādāt nosacījumus, paredzēt pasākumus un ierobežojumus trokšņa mazināšanai, piesārņojuma, smaku un citu negatīvu ietekmju novēršanai, kas var nelabvēlīgi ietekmēt dzīves kvalitāti.
 - 3.2. Teritorijas plānojuma vajadzībām paredzēts izstrādāt un sagatavot vismaz šādus tematiskos pētījumus/tematiskos plānus: publiskā infrastruktūra, tās telpiskā attīstība; transporta infrastruktūra un tās attīstība; apdzīvojuma struktūra, pilsētu un ciemu telpiskā attīstība; ainavu telpas un struktūra; īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, to zonējums; kultūrvēsturiskais mantojums; lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamās zemes; derīgie izrakteņi; publiskie ūdeņi; apgrūtinātās teritorijas un objekti; rūpniecisko avāriju riska objekti; piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas; inženiertīklu apgāde un meliorācijas sistēmas; vēja un saules elektrostaciju parku telpiskā attīstība; nacionālo interešu objekti; pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamās teritorijas.
4. Atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam, Iesniegumam ir pievienoti dokumenti:
 - 4.1. Dienesta 2023. gada 16. janvāra vēstule Nr. 11.2/AP/647/2023 “*Nosacījumi Valmieras novada teritorijas plānojuma izstrādei*”. Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, Dienests secina, ka Valmieras novada Teritorijas plānojumam nebūtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo pārskatāmā pagātnē šāds novērtējums ir veikts jaunā novada teritorijas dinamiskākajai daļai, kā arī visa jaunā novada Stratēģijai³. Vienlaikus tiek atzīmēts, ka Dienesta viedoklis ir spēkā, ja Teritorijas plānojuma izstrādē tiek ievēroti vides normatīvie akti un Dienesta nosacījumi, kas cita starpā ietver Teritorijas plānojuma risinājumu atbilstību Stratēģijai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām, aptver aizsargjoslu noteikšanas metodikas, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ainaviski vērtīgo teritoriju izmantošanai, apbūves plānošanai kopskatā ar centralizētas ūdensapgādes un

³ Stratēģiskais novērtējums ir veikts Beverīnas novada teritorijas plānojumam 2012. – 2024.gadam, par kura Vides pārskatu Birojs 2012. gada 22. oktobrī izdevis atzinumu Nr. 31, Burtnieku novada teritorijas plānojumam 2012. – 2024.gadam (Biroja 2012. gada 11. novembra atzinums Nr. 23), Kocēnu novada teritorijas plānojumam 2014. – 2025.gadam (Biroja 2013. gada 12. jūlija atzinums Nr.26), Mazsalacas novada teritorijas plānojumam 2013. – 2024.gadam (Biroja 2013. gada 11. jūnija atzinums Nr. 21), Rūjienas novada teritorijas plānojumam 2012. – 2024.gadam (Biroja 2012. gada 2. jūlija atzinums Nr. 17), Strenču novada teritorijas plānojumam 2012. – 2023.gadam (Biroja 2011. gada 13. septembra atzinums Nr. 17), Valmieras pilsētas teritorijas plānojumam (no 2017.gada) (Biroja 2016. gada 28. oktobra atzinums Nr.17), kā arī Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022. – 2038. gadam un Valmieras novada attīstības programmai 2022. – 2028. gadam (Biroja 2022. gada 14. oktobra atzinums Nr. 6-03/19/2022); pieejami: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/atzinumi>.

kanalizācijas nodrošinājumu, degradēto teritoriju apsaimniekošanu un konfliktsituāciju novēršanu starp dažādām funkcionālajām zonām un tajās atļautās apbūves veidiem, nosakot funkcionālās zonas.

- 4.2. DAP 2023. gada 13. janvāra vēstule Nr. 4.8/222/2023–N “*Par Valmieras novada teritorijas plānojumu*”. DAP izteikusi viedokli, ka Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver darbības, kas skar un var ietekmēt īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un citas dabas vērtības Valmieras novadā un Teritorijas plānojumam būtu piemērojams Stratēģiskais novērtējums. Vienlaikus DAP informējusi par aktualitātēm Valmieras novada teritorijā esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādes jomā, kā arī vērsusi uzmanību tam, ka Valmieras novada teritorijā ir plānots veidot gan jaunas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, gan paplašināt jau esošās. DAP rekomendējusi Valmieras novada Teritorijas plānojuma izstrādē integrēt dabas aizsardzības interešu ievērošanu tādās jomās kā lauksaimniecība, mežsaimniecība, derīgo izrakteņu (smilts, grants) ieguve, kūdras ieguve un tūrisms, paredzēt pasākumus tipiskās Vidzemes ainavas saglabāšanā un teritorijas ainavu plāna izstrādē, ietverot risinājumus meža fragmentācijas mazināšanai, kā arī risinājumus, lai esošās vērtības un atklātās ainavas tiktu saglabātas. Lai veicinātu dabas kapitāla saglabāšanu, rekomendēts plānošanas procesā cita starpā apsvērt tādas aspektus kā nepalielināt ciemu robežas un nesamazināt dabas pamatnes, mežu un lauksaimniecības teritorijas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās; saglabāt brīvi pieejamus, neapbūvētus un nepārveidotus publisko ūdensobjektu krastus; neplānot jaunu apbūvi īpaši aizsargājamo biotopu teritorijās (it īpaši tajās, kas ietilpst īpaši aizsargājamās dabas teritorijās), kā arī TIAN noteikt ierobežojumus apbūvei bioloģiski vērtīgo zālāju teritorijās.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2022. gada 20. decembra vēstule Nr. 2.4.8.–10/220 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Izvērtējot plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un paredzētās darbības, Veselības inspekcija uzskata, ka Stratēģiskais novērtējums Teritorijas plānojumam nav nepieciešams. Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā Veselības inspekcija rekomendējusi pievērst uzmanību jautājumiem, kam ir būtiska ietekme uz vidi un cilvēka veselību, tostarp pasākumiem gaisa kvalitātes nodrošināšanai un trokšņa ietekmes mazināšanai, objektu pievienošanai centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, īpašu uzmanību pievēršot ražošanas un dzīvojamās apbūves teritorijām, atkritumu apsaimniekošanai, virszemes ūdeņu ekoloģiskajai situācijai un peldvietu atbilstoši apsaimniekošanai.
5. Konkrētais Teritorijas plānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu, tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c.. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un

4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, ko apstiprina vietējā pašvaldība, kas saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Atbilstoši Lēmumam un Darba uzdevumam, Valmieras novada pašvaldības dome ir lēmusi par jauna vienota teritorijas plānojuma izstrādi visai pašvaldības teritorijai, kurā šobrīd ir spēkā astoņi teritorijas plānojumi. Saskaņā ar Biroja rīcībā esošo informāciju, šiem plānošanas dokumentiem (izņemot Naukšēnu novada teritorijas plānojumu 2013. – 2025. gadam) ir veikts Stratēģiskais novērtējums (skat. šī lēmuma 4.1. punktu). Vienlaikus Birojs konstatē, ka daļa šo plānošanas dokumentu ir apstiprināti, tostarp tiem veikts Stratēģiskais novērtējums pirms Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” stāšanās spēkā (spēkā no 2013. gada 22. maija). Šajā laika periodā ir mainījušies normatīvie akti, tostarp attiecībā uz pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un to izstrādi⁴. Tādējādi Birojs konstatē, ka ar Teritorijas plānojumu ir plānots saskaņot teritorijas atļauto izmantošanu ar attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Stratēģijas pamatnostādņēm, veicot korekcijas arī attiecībā uz spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem (Likuma 23.² panta 1. punkta “b” apakšpunkts).
- 5.4. Atbilstoši Darba uzdevumam ar Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā ir paredzēts izstrādāt vairākus tematiskos plānus/pētījumus, tostarp transporta infrastruktūras attīstībai, apdzīvojamā struktūras, pilsētu un ciemu telpiskai attīstībai, vēja un saules elektrostaciju parku telpiskai attīstībai, derīgo izrakteņu ieguvei. Birojs konstatē, ka plānošana dokumenta izstrādes ietvaros tiks izvērtētas un noteiktas arī attīstāmās teritorijas dzīvojamai apbūvei, publiskajai apbūvei, rūpnieciskajai apbūvei, rekreācijai un tūrismam. Tādējādi secināms, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir iespējamas būtiskas izmaiņas novada teritorijas turpmākajā attīstībā salīdzinājumā ar esošo atļauto teritorijas izmantošanu un tās ir saistītas arī ar aktuālu vides jautājumu risināšanu ilgtermiņā, kurām uzmanība vērsta gan institūciju (Dienesta, DAP un Veselības inspekcijas), gan Darba uzdevuma nosacījumos plānošanas dokumenta izstrādei, (Likuma 23.² panta 1. punkta “c” un “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkta “a” un “b” apakšpunkts).
- 5.5. Izstrādātāja Iesniegumā norādījusi, ka Teritorijas plānojumā tiks paredzēti priekšnoteikumi konkrētu darbību, t.sk. Likuma 1. un 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Birojs konstatē, ka arī Darba uzdevumā Teritorijas plānojuma izstrādei ir iekļautas prasības noteikt attīstāmās teritorijas rūpnieciskajai apbūvei, rekreācijai un tūrismam, transporta infrastruktūras attīstībai, derīgo izrakteņu ieguvei, vēja un saules elektrostaciju parku attīstībai, kapsētu izveidei. Tādējādi ar Teritorijas plānojuma stāšanos spēkā Valmieras novada teritorijā būs noteikti priekšnoteikumi jaunu Likuma

⁴ Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”.

1. un/vai 2. pielikumā minēto darbību īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļauto informāciju, kā arī DAP sniegto informāciju (skat. šī lēmuma 4.2. punktu) Valmieras novada teritorijā atrodas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir konstatētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamās dabas vērtības – Eiropas Savienības nozīmes prioritārie mežu, purvu, zālāju un saldūdeņu biotopi, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes. DAP vērtējumā Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas skar un var ietekmēt arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un citas dabas vērtības Valmieras novadā. Tādejādi Birojs secina, ka nozīmīgas plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes var būt saistāmas ar Likuma 23.² panta 4. punkta “a” un “b” apakšpunkta kritērijiem, un pievienojas DAP viedoklim, ka slodzes un tās mazināšanas/novēršanas iespēju vērtēšanai Stratēģiskais novērtējums šajā aspektā ir nepieciešams, arī vadoties no Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktā.
6. Tādejādi Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt gan DAP atbilstoši savai kompetencei, gan pašvaldība, apzinoties izaicinājumus teritorijas attīstības plānošanā, uzskata, ka Teritorijas plānojumam piemērojams Stratēģiskais novērtējums.
7. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi, t.sk. konfliktsituāciju novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.
8. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk. sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu. Jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā un saistīta ar plānotajām izmaiņām teritorijas attīstībā, kā arī izmanto informāciju, kura iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās (t.sk. veicot novadā spēkā esošo teritorijas plānojumu Stratēģisko novērtējumu), iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus jaunus plānošanas dokumenta risinājumus, t.sk. iespēju robežās ar teritoriālu piesaisti. Jānorāda, ka viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā attīstības plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību, kas šajā gadījumā ir aktuāli plānojot teritorijas izmantošanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, apbūves teritoriju attīstību kopskatā ar inženierkomunikāciju nodrošinājumu un dažāda veida tās funkcijām (dzīvojamā apbūve, rūpniecības teritorijas, transporta infrastruktūra, tūrisma attīstības teritorijas, kapsētas, derīgo izrakteņu ieguve u.c.), nosakot konkrētus ierobežojumus/nosacījumus arī TIAN, tostarp attiecībā uz Likuma 1. un 2. pielikumā minēto darbību izvietojuma pieļaujamību/ierobežojumiem konkrētajā funkcionālajā zonējumā. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. uz cilvēku veselību, apzināt pašreizējās un iespējamās konfliktsituācijas, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Vienlaikus Birojs vērs uzmanību, ka Valmieras novada

administratīvā teritorija robežojas ar Igaunijas Republikas un, izstrādājot Teritorijas plānojumu, ir jāņem vērā arī Ministru kabineta 1997. gada 22. janvāra rīkojums Nr. 38 “*Līgums starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā*”⁵, kurā noteikts, ka starp Igaunijas Republiku un Latvijas Republiku ir noslēgta vienošanās, ka tiks veikti visi nepieciešamie un lietderīgie pasākumi, lai novērstu paredzēto darbību pārrobežu ietekmi, kas izsauc būtisku nevēlamu ietekmi uz vidi. Līdz ar to veicot plānošanas dokumenta Stratēģisko novērtējumu un sagatavojot vides pārskatu, pašvaldībai ir jāpievērš uzmanība plānotajiem teritorijas attīstības risinājumiem 15 km zonā no abu valstu kopējās robežas un to atbilstībai minētā rīkojuma pielikumam.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (Likuma 23.² panta 1. punkta “c” un “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkta “a” un “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Valmieras novada teritorijas plānojumam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Ilze Lielvalode
ilze.lielvalode@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Valmieras novada pašvaldībai, e – pasts: pasts@valmierasnovads.lv.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.

⁵ Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/137>.